

ปีที่ 26 ฉบับที่ 9126 วันอังคารที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2556 หน้า 2

สมุนไพรไทยเป็นสินค้า
ที่มีโอกาสสูงในตลาดโลก
ข้อมูลจากกรมส่งเสริม
การค้าระหว่างประเทศ
ระบุว่า สมุนไพร
กลุ่มอาหารเสริม
มีมูลค่าการใช้และส่งออก
รวมกว่า 80,000 ล้านบาท

ให้เกษตรกรเปลี่ยนวิถีชีวิตจากสารเคมีเป็น
ออร์แกนิก” เกษตรกรสมนึกกล่าว
ส่วนสถานการณ์การผลิตสมุนไพร
ไทยสู่ตลาดโลกยังขาดเจ้าภาพหลัก ต่างฝ่าย
ต่างทำต่างวิจัย ขาดการบูรณาการร่วมกันอย่าง
จริงจัง ฉะนั้น ภาครัฐคือหน่วยงานที่สำคัญที่
ต้องออกโรงผลักดันให้ผลิตผลทางการเกษตร
ของไทยมีคุณภาพ เช่น การสร้างโรงงานกลาง
เพื่อรองรับการผลิต การจัดตั้งตลาดกลาง การ
จัดการวัตถุดิบที่ดีในระดับประเทศ เมื่อวัตถุดิบ
ดีป้อนโรงงานต่อเนื่อง ผลผลิตก็ออกมาดีได้
เองในที่สุด
“นักวิจัยต้องลงพื้นที่ไปหาเกษตรกร
ซึ่งเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ผลิตวัตถุดิบมาช้านาน เพื่อ
ช่วยแก้ปัญหาให้เขา ยกกระดับคุณภาพสินค้า

> นักวิชาการแนะเจาะตลาดอาเซียน

สมุนไพรไทยผงาดอาเซียน

■ กานต์ดา บุญถ้อย

ส่วนกลุ่มสปาและผลิตภัณฑ์มีมูลค่า
ประมาณ 10,000 ล้านบาท และกลุ่ม
ยาแผนโบราณตามภูมิปัญญาการแพทย์
แผนไทยมีมูลค่าประมาณ 10,000 ล้านบาท
ทั้งยังมีสมุนไพรประมาณ 10,000 ล้านบาท
ทั้งยังมีสมุนไพรกลุ่มสารสกัด กลุ่มที่ใช้ใน
อาหารสัตว์และกลุ่มที่ใช้ในการป้องกันกำจัด
ศัตรูพืชด้วย

เช่นเดียวกับโอกาสในตลาดอาเซียน ไทย
มียอดส่งออกผลิตภัณฑ์สมุนไพรกว่า 1 แสน
ล้านบาทให้กับญี่ปุ่นและเกาหลีซึ่งเป็นลูกค้า
หลัก แต่ในเชิงอุตสาหกรรมแล้ว ยังเป็นรอง
ประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย เนื่องจากสิงคโปร์
ได้รับการยอมรับจากทั่วโลก ในด้านการรับรอง
ผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยนำเข้าวัตถุดิบสมุนไพร
ราคาต่ำจากจีนเข้ามาแปรรูปและสร้างตรา
สินค้าหรือแบรนด์ แล้วส่งออก ที่สำคัญ
สิงคโปร์ยังมีศักยภาพทางการค้าและการตลาด
สูงด้วย ส่วนมาเลเซียก็มีโรงงานแปรรูปสมุนไพร
ที่มีศักยภาพ มีการนำเข้าวัตถุดิบสมุนไพรจาก
จีนเพื่อแปรรูปเช่นกัน ทำให้ต้นทุนการผลิต
ของไทยสูงกว่าทั้งสองประเทศ

5 โปรดักต์แชมป์

เภสัชกรสมนึก สุขัยธนาวิช หัวหน้าศูนย์
พัฒนาและสมุนไพรไทย กรมพัฒนาการ
แพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กล่าว
ว่า กรมฯอยู่ระหว่างจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์
พัฒนาสมุนไพรไทยสู่ผลิตภัณฑ์สร้างมูลค่า
ทางเศรษฐกิจของประเทศไทย (พ.ศ.2557-

2561)” เพื่อสนับสนุนสมุนไพรไทยสู่ตลาด
โลกอย่างเป็นรูปธรรม โดยหยิบสมุนไพรไทย
5 ตัวที่เด่น ยกกระต๊อบเป็นโปรดักต์แชมป์
ของประเทศ ได้แก่ กวาวเครือขาว กระชายดำ
ลูกประคบ ไพล และบัวบก สองชนิดหลังนี้ได้
รับการจัดให้อยู่ในบัญชียาหลักแล้ว ทั้งในรูป
ของการกินเพื่อรักษาภายในและการใช้เพื่อ
รักษาภายนอก

การคัดเลือกสมุนไพรสู่การเป็น “โปรดักต์
แชมป์” ได้พิจารณาจากคุณค่าและสรรพคุณใน
การใช้เป็นยารักษาโรค เป็นเครื่องสำอาง เป็น
อาหาร หรือเป็นผลิตภัณฑ์เชิงเศรษฐกิจได้

กรมฯอยู่ระหว่างผลักดันทั้ง 5 โปรดักต์
สู่ภาคอุตสาหกรรมอย่างมีคุณภาพ โดย
ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่
ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตวัตถุดิบที่มีคุณภาพ
และเพียงพอกับความต้องการในประเทศ
และการผลิตเพื่อส่งออก รวมถึงพัฒนา
ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน และมีแผน
การขายที่ชัดเจน สำหรับนำไปเสนอต่อ
กรมฯ ในการสนับสนุนให้เป็นนโยบายเร่ง
ด่วนในปี 2557-2561 ยกกระต๊อบสมุนไพรไทยสู่ตลาด
โลกอย่างจริงจัง

ยกตัวอย่าง เช่น กระชายดำมอบหมาย
ให้ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ จ.อุตรดิตถ์
ส่งเสริมการผลิตกระชายดำตั้งแต่ต้นน้ำถึงกลาง
น้ำ รวมถึงสร้างเครือข่ายระหว่างภาคเกษตรกร
กับภาคเอกชน หรือคอนแทรคฟาร์มมิ่ง

ส่วนบัวบก เครือข่ายเกษตรกร
จ.อุบลราชธานี มีพื้นที่การเพาะปลูก 500 ไร่
และ จ.มหาสารคาม 7 ไร่รองรับ ส่วนไพล

“ การจะทำให้ตลาด
สมุนไพรของไทย
เข้มแข็ง ควรเริ่ม
จากการรวมตัวกัน
ของคนในชุมชน ”

จ.สระแก้วรับหน้าที่ส่งเสริมการปลูกใน
เกษตรกรเครือข่าย 5 ชุมชน เพราะมีโรงงานกลั่น
น้ำมันไพลอยู่แล้ว 2 แห่ง ส่วนกวาวเครือขาว
นั้น จ.ราชบุรีได้ส่งเสริมให้ปลูกรองรับตลาด
อยู่แล้ว

ขณะที่ลูกประคบ ตอนนี้มีเครือข่ายงาน
วิจัยที่พร้อมจะต่อยอดมากมาย โดยสถาบันวิจัย
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (วว.)
เป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ ซึ่งมีทั้งแผนเปิดตา
แผ่นรองข้อมือขณะใช้เมาส์คอมพิวเตอร์
แผ่นประคบส่วนต่างๆ ของร่างกาย

“ชีวิตที่ออร์แกนิก” เป็นจุดหมาย

“ไทยเป็นประเทศที่เก่งด้านการส่งออก
ผลิตภัณฑ์เสริมความงามและอาหารเสริม
รายได้ของภูมิภาคอาเซียน เพราะมีวัตถุดิบ
เกรดเออยู่ในมือเมื่อเทียบกับเพื่อนบ้านอย่าง
ลาว เวียดนาม พม่า แต่ปัญหาที่ทำให้สมุนไพร
ไทยยังไม่เกิดในเวทีโลก คือ นโยบายของภาค
รัฐที่ขาดการสนับสนุนที่ชัดเจนในการผลักดัน

ให้เขา เพื่อที่จะมีวัตถุดิบที่มีคุณภาพส่งต่อ
ให้ภาคการผลิต แทนที่จะตั้งใจทำวิจัยเพื่อ
พิสูจน์สมมติฐานตัวเองอยู่แต่เพียงในแล็บ
แล้วสุดท้ายก็เป็นเพียงงานตีพิมพ์ที่อยู่นิ่ง”

แนะหาจุดเด่น-แปรรูปผลิตภัณฑ์

เภสัชกรหญิงกฤษณา ไกรสินธุ์ ศาสตราจารย์
พิเศษด้านเภสัชศาสตร์ และคณบดีคณะการ
แพทย์แผนตะวันออก มหาวิทยาลัยรังสิต
กล่าวว่า ประชากรในอาเซียนมากกว่าครึ่งหนึ่ง
เป็นชาวมุสลิม ฉะนั้น ผลิตภัณฑ์ฮาลาลน่าจะ
เป็นอีกทางออกสำหรับสมุนไพรไทย ไม่ว่าจะ
เป็น เครื่องสำอาง ยา ผลิตภัณฑ์เสริมความ
งาม ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ไทยเองก็ล้วนมี
ภูมิปัญญาดั้งเดิมที่สามารถทำตลาดได้ไม่แพ้
ชาติใด

ทั้งนี้ควรหาและสร้างจุดเด่นให้กับสมุนไพร
ไทย เช่น การแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์
ใหม่ที่มีคุณภาพ การเปลี่ยนวิถีจากสารเคมี
เป็นออร์แกนิก และการออกแบบบรรจุภัณฑ์
ให้ทันสมัย

“ทุกวันนี้การทำตลาดแทบจะไร้พรแดน
แล้วอะไรก็หาซื้อได้ง่ายขึ้น การจะทำให้ตลาด
สมุนไพรของไทยเข้มแข็ง ควรเริ่มจากการ
รวมตัวกันของคนในชุมชน ปลูกสมุนไพร
คนละอย่างสองอย่าง แล้วเอามารวมกัน
เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนป้อนภาคอุตสาหกรรม
เช่น พื้นที่หนึ่งปลูกกระเจี๊ยบมาก อีกพื้นที่
หนึ่งปลูกกระชายมาก ก็ต่างฝ่ายต่างทำ
ไม่ต้องเหมือนกันทั้งหมด เป็นการกระจายการ
ผลิตในสิ่งที่ถนัดและป้องกันปัญหาผลผลิต
ล้นตลาด”